

Mændene kan faa Tid til at sætte sig ind i Samfundsforholdene uden at forsømme deres Arbejde.

De ugifte selvstændige Kvinders Arbejdstid er jo — selv om den er mere eller mindre lang — fra og til en bestemt Tid, saa de har flere eller færre af Dagens Timer, de kan kalde deres egne; men hvordan stiller Forholdet sig med Hensyn til Husmødrene?

Som for Mændenes Vedkommende efter den Samfundsklasse de hører til.

At de velstillede Kvinder kan faa Tid, hvis de vil, kan vi snart blive enige om, det behøver vi ikke at spille ret mange Ord paa.

Værre er Sagen for det bredeste Lag af Befolkningen, for Arbejdernes, Smaahandlernes og Smaahaandværkernes Vedkommende.

I dette Lag har Kvinderne det efter min Mening værre end Mændene.

Hvorledes en Husmoder fra et Hjem med smaa Kaar og en stor Børneflokk, uden Hjælp til noget som helst husligt Arbejde, og som i mange Tilfælde deltager i Arbejdet for Udkommet, skal faa Tid til at læse Bladene, engang imellem overvære et politisk Møde og ellers paa anden Vis sætte sig ind i Spørgsmaalene, det staar for mig som noget af en Gaade; maaske det med en Smule god Vilje og Forstaaelse fra Mændenes Side alligevel kan lade sig gøre, f. Eks. hvis Fatter engang imellem tilbød at være Barnepige, mens hans Kone læste Avisen.

Den Del af Kvinderne, jeg særligt tænker paa, er Middelstandens. Kan de faa Tid? Ja, ubetinget!

De er efter deres egen Mening svært optagne af Arbejdet med Børnenes Opdragelse, med Maden og med Husets Renholdelse; disse Sysler kan ogsaa optage de fleste af Dagens Timer for selv en dygtig Husmoder, men de behøver ikke at optage dem alle. Der kan blive tilstrækkelig og rigelig Tid for de fleste — der er ingen Regel uden Undtagelse — til at skaffe sig Oplysning om Samfundsforholdene og til, for de af Kvinderne, der egner sig dertil, at deltage i det offentlige Liv.

Nu er der desværre et ikke saa ganske ringe Tal af Husmødre, der siger den Dag i Dag: »Vi har ikke Tid«.

Skal vi nu virkelig lægge vore Hjem øde? Skal vi lade vore Børn gaa for Lud og koldt Vand, byde mangelfuld tillavet

Mad, slaa af paa Renligheden og lade vort Hus se ud som et Babylon?

Ikke nogen af Delene, men Husmødrene og de unge Piger anvender en urimelig Tid paa aldeles unyttige og meningsløse, ja ligefrem skadelige Ting.

Kommer man ind i et Middelstandshjem vil man se en broderet Pjalt paa hveranden Genstand.

Vil man sætte sig i en Lænestol, er der en Sløjfe, man ikke maa krølle, vil man hvile sig paa Chaiselonguerne, er der baade Tæpper og Sløjfer at tage sig i Agt for; ja, der er »flittige« Husmødre, der gaar saa vidt, at ikke alene Børnenes Tøj, men omtrent hele Husets Udstyr af Linned er broderet.

Det er ikke nok hermed, i mange, mange Dagligstuer er der opstillet et Utal af Genstande, som Husmoderen samvittighedsfuldt støver af hver Dag, selv om det tager aldrig saa lang Tid.

Den svenske Forfatter Strindberg, der var en stor Modstander af Kvindens Valgret, udtalte en Gang som en af Grundene til denne sin Mening, at der var saa faa Opdagere blandt Kvinderne, de manglende Opfindsomhed; hvis Strindberg havde kendt ret mange Middelstandshjem i Nutidens Danmark, vilde han sandsynligvis ikke have udtalt sig saaledes; thi den Opfindsomhed, Kvinderne udviser ved at stille baade mulige og umulige Ting op i deres Stuer, f. Eks. sande Bjerger af Fotografier og Nips, synes sandelig ikke at tyde paa Mangel paa denne Evne.

Det var nu Dagligstuerne, men nu Spiestuerne, de er da vel enkle i Udstyrelsen og som Følge deraf lette at gøre rene? Ja, jeg skal love for det! Paa Buffeten og andre Steder er der anbragt saa store Masser af Messing- og Kobbertøj, at det éngang om Ugen tager en Kvindes hele Formiddag at pudse det.

Det var nu Hjemmene, de vilde være langt hyggeligere og langt smukkere, hvis alt det forannævnte var borte, én Ting er i hvert Fald sikkert, de vilde være langt lettere at holde rene uden alt dette Stads.

Saa er der Selskabeligheden!

Den samme Husmoder, der de tre-fire Aftener om Ugen enten er i Selskab eller ogsaa har Gæster, kan saa godt paastaa, hun ikke har Tid til at læse Bladene — forstaaeligt nok for Resten. Er Selskabeligheden under den almindelige Form virkelig saa udviklende for Menneskers Per-